

Res hic nobis est cum hereticis no antiquis illis, qui mrimo
 et nuptias negabant, sed cum illis qui eas volunt, et amplectuntur,
 mrimo ad voluptatem tm no ad satisfactionem, isti sunt Lusa-
 rani et caluimisti, qui admittentes mrimo negat tm ee sacra
 q noue legis gram conferens, et qe nego. (cu dixi) cu illis no
 his est, Probabimus p hanc veritatem q mrimo sit sacra
 noue legis vniuerse cum alijs. 1. q gram et conferat, ex eoy
 principijs, ad hores (u di) et 2. ex principijs catholicis -
 isti q hereticis dnt tm requiri ad rone sacra noue legis. q
 sit sig. q sit in christo institutum, q gram conferat, hic tm
 probabimq conuenire matrimonio. et ita satisfier oibq partibq pte.
 1. q sit sig. catholicum est ex paulo ad eph. 5. sacra hoc mag
 est, ego aut dico vobis in christo et ecc. siue n. dicat Paulus sacra
 siue mrimo (ut urgent heretici) sig. est coniunctionis christi et
 ecc. vide de hoc. dominicum de pto m. 4. to. 2. d. 26. q. 2. ar. 1.
 dicente in qbg et quot sit sig. seu fig. et a quo tpe et quomodo
 et expendere hunc locum Pauli; sicut n. Adam solus sig. cat
 christi et adumbrabat illum, ut ex locis sup multis h, et
 eua ecc. que fuit educta de latere christi, sunt eua de costa
 Adm, ita et coniunctio vtriusq adumbrabat coniunctio christi
 et ecc. nec solus Adam et eua coniunctio hoc adumbrabat, sed
 et cuiuscunq viri et femine, q mrimo coniungunt, ut ex loco
 Pauli colligi, qui de oibq coniugatis loquitur -
 hoc idem tenet oes sti. Tertul. lib. de monogamia. Aug.
 lib. 3. q. 9. et som. y. in numeris ouerney. Amb. et

alij oes, imo et heretici hoc fatentur aperte ut Melanthon
 de locis coibq. lib. de capti. babul. et de hoc no dubium
 na hoc idem dant et sacris veteris legis q fuerint signa.
 potiori q rone mrimo. Leo mag. Papa in epta ad
 constantinopolitanos.

Loco pauli eph. 5. et sic expm, sacra hoc mag. est post coniunctio christi et ecc. uel in lege christi et lege gram
 q dicit Paulus vos coniuges ad plura venite q Adam et eua, qe matrimonio est mag. post coniunctio christi et ecc.
 et qua signat, mag. mrimo, est nunc, re. sui ipis in lege nae uel veteri.

de clarat hoc amplius lectio greca q̄ latina q̄ dicit τὸ μυστήριον τούτου
μυστήριον ἐστὶν ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χριστόν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν . in christum et

ecc̄, in accusativo, ad demonstrandam relationem que est inter
m̄ij ad coniunctionē ch̄ij et ecc̄. tanq̄ signi ad signatum,
et certe quod erat melius potest illa verba in accusa q̄ in ablato.

Verb̄ Lutherus uiget q̄ ibi sacra nō stat q̄ m̄ijmo. sed pro
coniunctione ch̄ij et ecc̄. et hanc dicit demonstrari ab Ap̄to per
illud ymōne hoc nō m̄ijmo. sed hoc est cōtra stōp̄ expones

et textum q̄m, qui aperte q̄m ostendit. vide notū ubi sup̄.
Lutherus q̄ in sacra sc̄ip̄ accip̄ aliq̄n sacra. pro signa
tm̄, aliq̄n pro re signata, exempla passim se offerunt in sacris

in apocalyp̄. et alibi. et ita dicit hic sc̄ip̄ malij locis accipi pro
signato. s. coniunctione ch̄ij et ecc̄. nō pro signo,
sed retinet siḡm cōtra q̄m, si hic accip̄ pro signato. s. coniunctio

q̄ istius coniunctionis est aliq̄d siḡm nō nisi m̄ijmo. ut ex
lo colligitur ergo. 1.
quod m̄ijmo. s. institutum a deo constat gen. 2. q̄ dicitur
batum et confirmatur ps̄. 10. 2. in m̄ijmo et math. 19. addit.

qd̄ deus coniungit homo nō separet
quod gr̄as conferat ps̄. ^{1. cōstituta} sacrorū multasum gr̄a, quedā sunt que
nihilē siḡant ut vasa, vestes, q̄ aliqua que siḡant quidam

sed ex solius institutione ut ceremonie, et sic nullas conferunt gr̄as
alia que siḡant ex dei institutione, horū est m̄ijmo. et ita alia
6. sacra ^{ta} instituta. n. est adeo ad siḡandā ch̄ij et ecc̄

coniunctionē. Vide loca que Rophensis et Echius adiuvant ad
hoc p̄bandum ex sc̄ip̄ sacra. s. q̄ m̄ijmo. conferat gr̄as. et q̄m
In sc̄ip̄. hoc nō aperte reperiat, tm̄ sic h̄i extradiatione

declaratio. ecc̄, sicut est alia que ecc̄. tenet de sacra
alij. s. m̄ijmo. effecta, nō exprese cōtinet in sacris h̄is. 1.
Hilari. can. 13. in math. Amb. ibidem. Chast. ser. 20. les magnis. c̄p̄t

q̄ in illud euang. de eunuch. Theodori. ibidē. et c̄p̄t floren. 1.
et c̄p̄t floren. 1.

Hoc est huius foris dicitur
non est sacra, neque conferuntur
in fine de illa sententia
dicitur posse dicitur
et postea
et de ne
quibus contradicuntur

Sp. qd si in iuramento non conferret gratias sequeretur qd lex gr̄is eēt
durius lege veteri. nam cū in lege veteri moyses permiserit
libellum repudij et uxoris pluralitatem, et in noua nō permitantur
sed redirentur chriſtū in iuramento ad pristinum suum candorem que
fuit in lege nāq̄ integre, et adhuc p̄maneat rebellis camp
cōtra sp̄m, et concupiscentia sicut in lege veteri, si nō daretur
gr̄a in iuramento que huic concupiscenti obuiet, et durius lex gr̄is
q̄ lex veteris cōtra paulus. q̄ in lege noua dari gr̄a p̄
iuramento, in lege aut nāq̄ nō erat nec qd concupiscentia tunc
erit ligata voluntati et vobis rōm p̄ iustis conjugales.
sic Aug. 19. de uirg. dei. lib. 6. 1. de nuptijs et cōu. c. 3. et
alibi dicit qd chriſtū nō tm̄ restaurauit iuramento in lege gr̄is q̄
tunc ad vinculum, sed q̄tm̄ ad
in diuini obligatio. noua quā inducat gr̄as.

neq̄ sufficit dicere qd ad hoc sufficit gr̄a in cōi, que est in
sua alia opera facienda, nā cum hoc malus proueniat ex
concupiscentia, oportet gr̄as sp̄ates dare que sit peculiaris
medicina, sicut et oīa alia sacra sūt peculiaris effectus.

v Viresque verq̄ Celsi discipulq̄. nihil p̄bare in iuramento nō ēē
sacra. inde qd eccl̄a p̄beat ussus illius aliq̄q̄ annis q̄oribus
qd p̄beat 2as nuptias, aut qui 2°. nō duxit uxore ad
ingressu eccl̄e aut alijs p̄uilegijs, et p̄beat clandestina,
in hoc patet ex cōuilio neocæsariē. et ex greg. 1. c.
30. q. . c. appellatus. et alibi. sed responsio est
facilis, qd eccl̄a nō p̄bet ussu legitimū in iuramento. sed abusu
sicut in oībq̄ alijs sacra. qd qui sc̄i sum. Stē debent
exequi. sed qd hereticū dicit hoc ēē inuentū a greg. 1. c.
in iuramento ēē sacra. p̄basanc veritate ex Aug. multis in
locis et alijs. et post greg. ex multis cano. cōuilijs p̄ibq̄
et tandē ex cōtinua traditio ap̄e aptor.

Ex bene dictio quaedam bene dixit ad eorum diuina creatura
et multiplicamini volum^{aliqui} q^d dedit illi^{de} aliquid domi super
nates. s. gratia, et ita q^d hanc det semp^r in m^o. sed hoc
est nullius momenti, qⁱ et bene dixit p^r abq^{ue} maris et alij^s crea-
turis irrationalib^{us}, q^{ae} noⁿ erat capaci^s suus domi. s. et
p^r. qⁱ sequer^{et} q^d ab prima sui institutioⁿe. et sacra m^o
sunt nunc est, si gratiam ab illo tunc conferret. Unde se-
ro m^oie valent, q^uo ad p^r. respondeant q^d bene dictio dei sui
effectui in abq^{ue} creaturis aut^{em} disponeⁿte suscipiente^s, sunt o^{mn}
actiones agentium natur^{ae}, et ita cu^m solus homo est capax
soli illi illas dedit, alijs aut^{em} creaturis noⁿ.

v aliqui volunt p^rbare ex concilio florentino m^o. locum illud
Pauli ad ephe. s. intelligi de sacra noua legis, q^uo matrim^o est
tote et q^uo illud dicit paulus, qⁱ concilium dicit. 7^m sacra. est
m^o q^uo est sigⁿu^m coniunctionis ch^ri et ecc^le. ut dicit Paulus
sacra hoc mag^{is} est, ego aut^{em} dico in d^o et ecc^le. p^r. sed p^r dicit
q^d concilium allegauit paulus noⁿ ad p^rbandu^m ee sacra noua legis
in sensu in quo ip^su^m concilium decreuit ee sacra. sed ad p^r
bandu^m ee sigⁿu^m coniunctionis ch^ri et ecc^le, et hoc tm^o h^{ic} exp^r
v m^o. noⁿ tm^o h^{ic} p^rmissione^m q^uo sp^uat^{is}, sed ee sp^uat^{is}, ut
p^r. 117. et alibi.

v adu^{er}sum hereticu^m d^om. q^uo noⁿ numerat m^o. inter alia sacra
n^o. q^uo d^om, numerauit ibi illa tm^o sacra. q^uo fauunt ad m^o
ecc^le. q^uo ip^se volebat probare, uel numerat sacra q^uo
denouo instituit, noⁿ aut^{em} q^uo iam erat ut m^o. q^uo iam
instituitur ab d^o creatione. q^uo noⁿ conferret gratia.
v sacra matrim^o. d^o sacra noua legis noⁿ q^uo nouu^m, sed d^o denouo q^uo
uel ap^rbatu^m, sicut ee h^{ic} actione eu^{an}g^l. d^o lex noua, et sigⁿu^m d^o
m^o nouu^m do vobis, noⁿ nouu^m noua institutio. sed noua q^uo
gatione.

Ep^o euasisti, credo, m^o clandestini, noⁿ fuisse m^o. dicit. n. euasisti. filio^r in eo h^{ic} noⁿ ee legitimus sed sp^uat^{is}.
nunc ee sint vera m^o. noⁿ ee dubitandum esse de sacra, uel q^uo sunt inter ch^rianos. c. h^{ic} sbn. 32. q. 2. exco^m
tote. 3. 34. d. o. usq^{ue} exco^m. tote. 2. c. veniens in. i. desponsa. Amb. ad s^usimus ep^ota 13. c. a^u nobis de
desponsa. c. 2. de m^o. c. tracto.

Sed q̄ nō facilis est hęc provincia nō, ^{7 probe} nō m̄m̄m̄ eē sacra^m nouę legis
 grām conferens ex opere operato, sicut alia. 6. sacra, Ideo hoc
 amplius declaramus, pro cuius intellig. p̄mitto m̄m̄m̄ q̄ in
 sui p̄m̄m̄m̄ institutione, quā fuit in p̄m̄m̄m̄ t̄m̄m̄ institutus
 a deo nō s̄m̄m̄ nōs p̄m̄m̄m̄ posse duobus modis considerari, ut
 res quaedam seu opus n̄m̄, et ut sig^m cōiunctionis ch̄ij et ecc̄e
 quā a sua p̄m̄m̄ institutione adumbabat, ut dicit Paulus ad eph̄.
 1. et hoc 2. nō ad huc d̄m̄, ut sig^m significans t̄m̄ et nihil
 efficiens, et ut sig^m significans et efficiens simul. sicut p̄m̄m̄.

1^a m̄m̄m̄m̄ fuit sui p̄m̄m̄m̄ institutione quā institutum est a deo
 nō s̄m̄m̄ nōs p̄m̄m̄m̄ fuit nō solum res seu opus n̄m̄, sed signum
 cōiunctionis ch̄ij et ecc̄e et n̄m̄ diuine et sumare in ch̄o,
 hęc patet ex Paulis et ex iam dictis.

2^a m̄m̄m̄m̄ post aduentum ch̄ij in carne mansit idem nō solum
 ut res seu opus n̄m̄, sed ut sig^m cōiunctionis ch̄ij et ecc̄e, hęc
 est clara, et manifestat̄ amplius ex cōparatione ad alia signa
 veteris legis, quę cessarūt in aduentu ch̄ij, ut circūcisio, agnus
 paschalis, serpens c̄neus &c. hęc n. ideo cessarūt q̄ instituta
 fuerūt in signa t̄m̄, unde aduentu s̄m̄ re signata. s. ch̄o
 cessare oportebat, sed m̄m̄m̄m̄ cum institutum fuerit a deo
 nō t̄m̄ ut sig^m sed ut res n̄m̄ necesse est cōiunctionis sumare pro,
 pagatio n̄m̄, et hęc necesse est adhuc stet, nō cessauit m̄m̄m̄m̄, et
 ideo adhuc in lege gr̄e est sig^m eiusdem cōiunctionis ch̄ij et ecc̄e
 iam factę, sicut alia signa veteris legis si manerēt, adhuc
 eēt signa rei iam exhibitę, sicut arma rei exhibendę

3^a prop̄o m̄m̄m̄m̄ ut res quaedam est opus n̄m̄ et s̄m̄m̄m̄ ad huc, per
 fuit post aduentum ch̄ij, sicut oia alia n̄m̄ opa, et oia oēs
 alij s̄m̄m̄m̄ actus morali boni. s. dare elem̄t, ieiunare, orare, et
 oia opa c̄m̄. s̄m̄ nunc p̄m̄m̄m̄ q̄ in lege n̄m̄ uel veteri, sic et
 ducere uxore et nunc perfectius et meriti^m magis q̄ actus
 morali boni dese. 1.

4^a prope m^o m^o ut sig^m ei est, auctum est et facti magis effectum
no ut sig^m significans tm, sed qⁱ na magis significat nunc exhibito qⁱ
qⁱ antea, sed ut signum efficiens, qⁱ aliquid nunc facit qⁱ non
antea, hoc ex gratia confert ex se et ex ope operato. hoc p^r a
simili, si circumscriptio daretur in lege g^r, daretur gratia ex ope
et est sacram^o noue legis, (ut est semina s^um) sicut bap^tis^m qui
illi successit dat illas. / qⁱ cum m^o daretur in lege g^r,
gratia. per cōf^r alio ex^r p^rima que erat in lege veteri et nūc
dabat gratia, et tū nūc, et si quis tunc temporis confiteretur sacra-
mentum gratia illi ex hoc daretur, nunc autem dat. s^c idem est
in m^o. accipiunt. n. p^rone virtutē a passione ch^ri decussu
latere superius sacra^o. s^c p^r debet m^o x^pso, qui ante passionem
ch^ri nō tantā gratia conferrebat sicut postea mortuo ch^ri, et
tū doctores, qⁱ s^c semper dabat gratia ex ope operato, et tū in
rōne signi nō creuit, qⁱ sicut nunc significat mortē et sepelire
ch^ri, ita et ex passione ch^ri significabat. /

Sicut ergo qⁱ sicut passio ch^ri dedit virtutē signis et
sacra^o que de nouo instituit, ita et m^o qⁱ datur ad
in lege g^r, sicut daretur ei alijs signis veteris legis sicut
erat (ut dictum est) / est qⁱ m^o sig^m cōiunctū
ch^ri et ea^o est institutū adeo in principio mundi gen^r
et approbatū a ch^ro effectum Joa. 1. in nuptijs qⁱqⁱ inter se
et d^r 19: et dat gratia ex ope operato qⁱ currit post ch^ri passio
ergo est sacram^o noue legis vere et legitime sicut alia. b. p^r
in significatiōne est effectus o^mqⁱ alijs, qⁱ et sig^m rei p^r
et superat oia alia, sicut incarnatiō ch^ri, quā ad umbra
est qⁱ et max^m misteriorū ch^ri

s^c inde constat m^o ee sacram^o conferens gratia, qⁱ oia sacra^o
sunt medicinas contra pecc^o et vitia, et sicut virtū expect^r

7. et septem virtutes contra illis, ita oportebat esse 7. remedia
 et quod illud septimum remedium quod deficit sit sacramentum matrimonij; con-
 stat ex supra. 7. vitiis et remediis contra illa, ~~nam~~ virtutes
 sunt, fides, spes, charitas, prudentia, justitia, fortitudo, temperantia,
 quibus sunt 7. vicia opposita et contra illa sunt septem remedia. s. sep-
 tem sacramenta. contra infidelitatem baptismus, contra ^{desperatorem} extrema unctio
 contra invidiam eucha, que correspondet gratia. contra imprudentiam
 oratio que correspondet prudentia, contra iniuriam sperantia que correspondet
 justitia, contra infirmitatem consummatio que correspondet fortitudo, contra
 intemperantiam matrimonium que correspondet temperantia, ecce quatuor
 ex hanc supra virtutum et vitiis opposita ponere septem sacramenta
 que septem vitiis respondere, et sunt medicinae contra septem
 vicia, et preter sex sacramenta, nullus potest statui septimo loco preter
 matrimonium quod est remedium contra 7. vicia. s. intemperantiam.
 7. matrimonium est 7. sacramenta nove legis et ita conferunt gratias sicut alia
 sex ex opere (ut aiunt) operato.

Damasceus.

facit pro hac veritate quod dicit B. Jo. Damascenus lib. 2. c. 30. et
 lib. 4. c. 28. quod si Adam et Eva non peccassent deus non instituit
 matrimonium et nuptias, quod tunc Christus non erat venturus in carne nec
 coniundus sibi naturam humanam et ecclesia, quod cuius coniundione pre-
 figurabat matrimonium sed alia via propagasset genus humanum si
 perseverasset in innocentia, / quod tunc inquit, peccavi primus homo
 et necessarium fuit Christus incarnari ad peccati abolitionem, pro eo deus
 instituit matrimonium et coniundio viri et uxoris, que est signum et
 umbra illius futuris coniundionis Christi cum natura humana, et cum ecclesia
 et sacra voluit propagare genus hominum - hoc de neque obstat inquit,
 quod prius instituerit matrimonium quod peccasset primus homo, quod hoc fecit deus pro-
 ciens illud peccatum, quod si non peccasset, non instituerit, nihil enim
 instituit deus eorum, que futurus erat cum homine in statu innocen-
 centis si perseverasset, quod sciebat illud statim defecturum

ab illo statu, ideo qd oia ordinavit sup. Jans pecc, qd futurum
 presciat. / Hec Damascenq in semia, que quidem si vera
 sunt, satis comedat mjmom in quo deus tanq in signo et omnia
 nobis ostendere voluit filij sui incarnatio, que beneficiorum
 in hoies max^m exp^m fuit ac origo. et puto qd damasceni
 in hoc no ee singulari errotas, sed illi adhesionem alios scilicet
 uel doctores, aut illuz ab alijs accepisse, qd qd nemine alium
 viderim ee qui hoc aserat. s. deum no instituturus mjmom
 si homo no peccasset, sed alia via nobis oculta propagaturo
 gnis humanum, est tn opinio probabilis, pro qua no decernit
 rones aut aliquot stoz uel sacre paginz loca si indagent ad
 illuz persuasionem. ubi hec verba damasceni et hoc labiq
 facit hęc semia damasceni pro expone illuz loci Pauli adepti s.
 sacra^m hoc mag^m est ego aut dico in dno esec. / iudicat rela
 tione est mjmomij ad coundio^m dny ad ecclesis tanq sign
 ad signatus, et propter hanc relatio^m appellari a paulo mag^m
 sacra^m / et illud, hoc, demonstrare mjmom no coundio^m.
 perpende oia et cofere verba Pauli cu sac doctri. Damasceni.

Est q. An mjmom^m heat qd sit indisolubile ut sacra^m est, et qd qd alij tuentur
 parte affirmat, ego credo negati^m magis uera, sicut neq alia sacra^m sicut qd
 miterabilia ut sacra sunt / qd mjmom^m ratum et no consuma^m. qd qd sit sacra^m
 desoluit^r p votu solenne, / et qd mjmom^m Ade et eius, et que febat tunc qd
 indisolubilia et no sacra^m, ut nunc loqm de sacra^m qd gra^m cofertur. / unde
 sicut mjmom^m dico e indisolubile ut cotracty natis, et hoc e illi peculiaris
 alio cotracty nates, qui qdam oes, hoc dempto, sunt dissolubiles p voluntate
 cotrasentius et rei pu. et ro peculiaris no mjmom^m semit^r ex fine illuz
 nati. s. procreatione plis, na ad hanc regem q m^r et p^r simul p
 et qd mulier p^r parere quinquagenaria, et postea snt neci^m alij. 20. ann
 ad educatio^m, qd hīs spatius solent pces viuere, ideo p potius debent
 couiges manere simul. / unde dixit chiq, quos deus couinxit sō no sepe
 sēg cansq ab initio quo deq couingit sōies mjmom^m, erat indisolubile. /
 sed qd dicit ad mjmom^m infide liam qd desoluit^r p couersio^m omis eoz
 ad fidem? dicit q tunc finis natis. q est educare filios qd ad mores natis
 cedū finis sup nati, que sicut mjmom^m fidelius. s. educare illos infide chiq
 ad finē sup nates. s. bñitudine, / unde no desoluit^r p mjmom^m. quo us qd couersio
 ad fidē, ducit uxore fidelē, et si no ducit, no desoluit. /

quos deq couinxit ut
 auzoz nās. /

An ecc^a possit irritare m^o clandestina hic nō aequi-
rit^r de presentis, constat. n. hoc nō p^ose, q^o fuerūt vera et
m^o quos aut deus cōiungit, homo nō p^o separare, sed
defuturis, Non ē^r querit^r de legitimatōne māg, sicut in gra-
lib^o prohibita, sed de illegitimatione forme cōtractus, an po-
ssit p^o facere illōs irritos, diversa. n. hęc duo sunt, sicut si rex
prohiberet nequis faceret emptionē uel venditiōnē excedens quin-
gentos aureos, illegitimat^r mān^o emptionis et venditiōnis ex-
cedens .500. aureos, sed si prohiberet nequis faceret cōtractū
excedentē 500. aureos clam et sine p^o inst^o et testib^o
nullas mān^o illegitima, sed forma, et oēs cōtract^o qui exce-
dunt illas pecunias quantitatem. hęc q^o difficilis est, sed
p^o p^o a firmatūa statuit^r cōcōcō. talis

Ecc^a. Potest irritare huiusmodi clandestina matrimon^o.

Prohinc intelligi^r est aduertendū in clandestinū tūq^o modis
dici, et qd fit sine lic^a et ministro ecc^e. ergo fit sine testib^o
q^o p^o p^o in iudicio, et qd fit sine Balneis seu procla-
mationib^o, et q^o cōcōcō hęc fundat^r seu veritas illius fundat^r in
cōmodo ecc^e si n. utilis est et nec^a hęc irritat^r ecc^e p^o illas
facere ecc^e, si aut nō est utilis, nō p^o, ideo dico cōcōcō in ec-
cl^a de oī m^o clandestino cuiusq^o acceptiōnis hanc tūq^o
cuius irritat^r expedit ecc^e, qd aut expediat inferius dicit^r. 1.
p^o p^o sup^ono ē^r m^o posse considerari ut cōtract^o quida-
natis et usacram^o est. 1. et ut cōtract^o est, nō est dubium,
sicut n. lex civilis hēt p^o ad irritandū oēs cōtractū cuius-
uis g^o sit, q^o sit cōtract^o reip^o et in illius permitte^r,
ita ē^r ecc^e. cum nō sit minoris p^o ad nec^a illius guberna-
tōm q^o p^o civilis. 1. - q^o et usacram^o est p^o.
p^o q^o c^o in hoc sacro m^o fecit, qd rimante nō ē^r in lege

nāq; neq; mām neq; formā, sumpsit in alijs sacra. sed tñ
aprobavit mjmō. et dedit illi effectum sup̄nate, s. grāz, q̄
cū in re m̄p̄e illi addit quo ad illius eēt̄iā, sed tñ quo ad
effectū, si eccl̄a p̄ iūritate illud ut cōtractū est, et ut sacra
est. / Unde nō valet ratio aliquorū q̄ hoc arḡ. mouet ad
credendū, nō posse eccl̄a illud iūritate p̄, diuī, eccl̄a sicut nō
p̄ condere nouū sacra. ita neq; iūritate, / et p̄. q̄ iūritate
re matrimō. clandestina nō est iūritate eēt̄iā sacra. sed
modus illat cōtractū, hęc aut̄ plūs est in eccl̄a. circa oīa
sacra. / et si vis ad hęc, hoc ē iūritate eēt̄iā sacra, dico
q̄ illud p̄ facere eccl̄a in hoc sacro. sp̄aliter in quo mām et forma
s. cōtractū, subsunt iūritate eccl̄a. n. aliud est
eēt̄iāq; mām et forma.

p̄. eccl̄a. addit vel tollit aliqua imp̄ta q̄ diuīunt
vel impediunt mjmō., ex quib; nō sequunt̄ tñ in cōmoda
et mala quorū ex mjmō n̄ij clandestinū, q̄ melius poterit
hoc inter iūritate cōnumerare, de q̄de per alia imp̄ta
nec valet dicere conciliū Lateranen. 2. tractauit hoc dū
et tñ nō illa iūritate, sed tñ p̄ p̄nā cōtra cōtractū
clandestinū, q̄ siḡ. est hoc nō posse eccl̄a. / dico. n. hoc nō de
examinasse tunc cōcilium, q̄ credidit posse diuīni p̄ p̄nā tñ
in cōmodis, quorū sequunt̄, sed si intellegisset hoc nō sat̄
futurū, certe hoc decreuisset.

neq; valet dicere quos deus cōiungit homo nō separet, q̄
hoc cōcludit tñ de iam cōtractū, nō de futuris.

Cum euacisto. Amb. lib. de p̄na. Aug. lib. 2. cōtra Iulian. et c.
13. de m̄p̄. cōiugij. Hiero. c. 1. ad eph. appellant mjmō
dica adulterā. Unde euacist. illo. c. 30. q. 5. nō voluit dicere
mjmō clandestina nō ē mjmō. sed male fieri, et vult illarū
presendere, et ille est modus loquēdi sc̄orū, sicut malos cōiugij
solem; appellare infideles, et hereticos. s.

concil. colonien. qd celebratum est anno 1536. parte. 7. cap. 43.
 sic aut, optandum ut cano Euaristi Pontifici concilio gnali reno,
 uer, tollant qz illa clandestina matrimo. que in uicij pccantibz
 accipunt, ueneris potius qz dei ca. cotrahunt, na qzta ex his clan,
 destimis matrimonijs mala suboriant, in aperto est. interea uer
 donec ecc. de hoc pspiciat, si no uirta pphibita saltem sint, et
 pene canonice, hoc est, excoicatione ep. / ex quibz uerbis qz
 elicio, 1° qz concilij hoc credebat ecc. aut concilij gnale posse
 uirtate huiusmodi matrimo. / 2° qz uideat expedire. / 3°
 qz intelligebat euaristi illo canone, aliter. 30. q. 5. apereze clan,
 destina matrimo. qz sunt in uicij parentibz ep. no ee matrimo.

v sp. resp. ca poterat uirtate matrimo. ante qz eor sacra. / sp. post. qz
 poterit idem resp. ca. chriana. s. ecc. qz gra no destruit aut in coi,
 modat nas. / sp. qz tunc multa mala no possent tolli, qz ex clan,
 destimis sequunt, post qz matrimo. est sacra. que antea poterat
 tolli, uirtate tollunt, et ita melius est antea qz nunc.

v sp. qz possit illud uirtate ut cotradz est, et si pene sint libere
 et legitime, qz p. qz p. uirtate quas cu qz alias donationes
 et si fiant a pccatis legitimis, qn no fiunt cu sis aut filij
 co ditio. in terra. que no fiunt cu tot qz h. ep.

v sp. et si qz possit se tradere alteri in uirtate uel ppetuas
 uel ad tps stando in lege nas, resp. ca. p. exca uirtate supus,
 modi donatio. / qz et qn tradit se ui uxori si no fiat legi
 traditio hoc uel illo modo. / si aut sp. resp. ca. no p. tollere in
 coi huius cotradz, donatio. venditio. aut donatio p mu,
 tatione, qz qz sine illis no p. uiuere qn s. uiu, p. tn
 hos uel illos exca, ita no p. uirtate oia matrimo. in coi, bne
 tn que no fiunt sic uel sic.

v nota qz in alijs sacra. s. est ma que no subest p. tati ecc.
 sed nas. In matrimo. tn atqz pema subest eu. p. tati, et

ita si ut p[ro] papa uel ecc[lesi]a facere q[uod] q[ui] sacerdos aliq[ui]s dicit
verba absolutissimi sup[er] petru[m], ibi no[n] sit sacra^m. subtrahe[n]do
a iurisdictione illius sacerdotis petru[m], et ita faciendo de
ma[n]a no[n] ma[n]a, ita e[st] p[ro] facere q[uod] in hoc sacra^m. faciendo
q[uod] occulte et clandestine no[n] sint legitima ma[n]a m[er]ito
sicut neq[ue] co[n]sanguinei intra 4° gradus, et ita e[st] si p[ro]nar
forma .i. mutuo co[n]sensu, no[n] est m[er]ito. nec sacra^m
ut e[st] si quis possit facere de pane no[n] pane, aut de aqua
no[n] aqua, possit facere (mutando na[m] illo[rum] resp[ect]u) q[uod] sacer
dos dicens verba no[n] co[n]secrat nec baptizat. / notum aut[em]
est et in co[n]fesso apud o[mn]es q[uod] in m[er]ito. et p[er]ma ecc[lesi]a p[ro]
mutare ma[n]a ex causa, ut quib[us]d[am] fact[um]. /

sicut in reb[us] nat[ur]alib[us], et si cas[us] inferiores a na[m] sua p[ro]ducant suos effect[us]
nat[ur]ales, ut ignis calore, terra frigiditate &c. q[ui]ntu[m] impedi[n]t a causis su
periorib[us], que si cu[m] illis no[n] co[n]currant, nullu[m] p[ro]ducunt effect[us]. sic
e[st] fit in moralib[us], q[uod] quis a na[m] sua ho[m]i[n]es o[mn]es sumus liberi, ut possim[us]
nos ipsos tradere cuicu[m]q[ue] et na[m] o[mn]ia, t[ame]n si ca[us]a g[ra]t[is]. s[ed] co[n]sensu
resp[ect]u absq[ue] m[er]ito fit. hoc dixerim p[ro]pter illos q[ui] tenent q[uod] e[st]
repugnate resp[ect]u. et ecc[lesi]a p[ro]pter quis tradere sui potestate alteri,
hoc aut[em] falsu[m] est, et p[ro] in o[mn]ib[us] alijs co[n]tractib[us] nat[ur]alib[us] a m[er]ito
ut sup[er]ius dictu[m] est, quare e[st] no[n] valebit in m[er]ito. / p[ro]p[ter] q[uod] resp[ect]u
uel ec[lesi]a uel seculari o[mn]es co[n]tract[us] nat[ur]ales uniuscui[us]q[ue] na[m] sunt ex
t[er]minis no[n] solum p[ro]hibere sub p[er]nis, sed e[st] irritare ex causa. /
/ late^mo h[ab]et hanc ma[n]a alibi disputata, vide ibi plura.

Articuli de Sacramento Matrimonij per Theologos
disputari cepti die 17 Februario 1863

172

123

Prima Classis

1 Matrimonium non esse Sacramentum a Deo institutum, sed
ab hominibus in Ecclesiam inuectum, nec habere promissionē gratiae
2 Parentis posse irritare matrimonia clandestina nec esse uera ma-
trimonia quae sic contrahuntur expedireq; ut in Ecclesia hinc
in futurum irritentur

Secunda Classis

3 Licere post repudiatam uxorem causa fornicationis iterum con-
trahere uiuenti priore uxore, erroremq; esse extra illam causam
fornicationis diuortium facere

4 Licere Christianis habere plures uxores, prohibitionesq; conjugiorum
certis anni temporibus superstitionem esse Tyrannicam ab
Ethnicorum superstitione profectam

Tertia Classis

5 Matrimonium non postponendum, sed anteponendum castitati
et Deum dare coniugibus maiorem gratiam, q̄ alijs

6 Licite contrahere posse Matrimonium sacerdotum occidentales non
obstante uoto vel lege Ecc.^{ca} et oppositum nil aliud esse q̄ damnare
Matrimonium, posseq; omnes contrahere matrimonium, qui non
sentunt se habere donum castitatis

Quarta Classis

7 Gradus consanguinitatis, et affinitatis descriptos Leuit. c. 18. praec.
cipue debere seruari, non plures neq; pauciores

8 Solam impotentiam coeundi, et ignorantiam contracti diuimere
contractum matrimonium; causasq; Matrimonij spectare ad
principes seculares

Acta de Senatus Administratione pro 1803
dispositio cap. de 17 Februarii 1803

Prima Pars

Aluminum non est elementum a seo distinctum sed
ad similitudinem in se habet multum per hanc
Pars hanc videtur naturam similitudinem necesse
est hanc hanc per naturam esse hanc hanc
in hanc hanc

Secunda Pars

Libri hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc
hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc
hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc
Libri hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc
hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc
hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc

Tercia Pars

Aluminum non est elementum sed est hanc hanc
et hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc
hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc
hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc
hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc
hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc

Quarta Pars

Quod est hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc
hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc
hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc
hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc
hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc
hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc